

[Tastesen.]

vælgerne frie tilkendegivelse til det specielle spørgsmål kommer til udtryk.

Der er i øvrigt gået en lige linje i socialdemokratiets holdning til valgretsaldere fra 1961 og frem til det standpunkt, som jeg er talsmand for her i dag. I 1961 gik socialdemokratiet ind for en valgretsaldere på 21 år; enkelte medlemmer, som mente, man skulle gå længere, sluttede naturligvis op om det skridt på vejen, som de 21 år var. I venstres gruppe f. eks. gik et flertal også ind for 21 år, men der var et mindretal under Erik Eriksens ledelse, som mente, at 23 år var tilstrækkeligt. Dette er udtryk for, at grupperne er bevægelige. Mens vi har bevæget os over en 7 års periode fra 1961 til 1968, så vi nu indtager det standpunkt, at valgretsaldere skal være 18 år, må der være medlemmer af venstre, som har bevæget sig fra 23 år til de 20 år. Forskellen er altså bare, at vi i vort tog er nogle stationer foran venstre. Heri ligger forskellen vel nok, fordi vi har en lidt større tillid til ungdommen, end venstres repræsentanter har, selv om hr. Kofoed gav udtryk for, at venstre havde stor tillid til ungdommen. Vi tror, at modningsprocessen i det dynamiske samfund, vi lever i, er gået så stærkt igennem de 7 år, at tiden nu er inde til, at vi må standse op ved de 18 år.

Allerede i april måned gav jeg udtryk for, at vor målsætning var 18 år. Vi bedømte dengang situationen således, at de 18 år skulle nås i flere etaper, et synspunkt, som jeg forstår medlemmer af regeringspartierne nu indtager — måske også den højtærede indenrigsminister, forstod jeg af bemærkningerne her til sidst — men det er klart, at den vejledende afstemning, som der har været blandt socialdemokratiets medlemmer i dette efterår — altså, hr. Samuelsen, efter at jeg sidst holdt min ordførertale her i tinget — at denne vejledende afstemning selvfølgelig er noget, der påvirker os, det siger os noget om, hvorledes man ude i befolkningen opfatter dette spørgsmål, og det er da grundlaget for, at man kan tage stilling ud fra noget sådant. Men selvfølgelig er det enkelte medlem også af vor gruppe alligevel frit stillet over for en sådan vurdering.

Jeg kan i øvrigt sige til hr. Kofoed, at man jo i England har haft en undersøgelse igennem 2 år, hvor man grundigt har vurderet, hvornår de unge mennesker var modne, og hvornår det tidspunkt indtrådte, hvor man kunne give dem personlig myndighed, økonomisk myndighed og valgret. Den konklusion, man kom til i England, blev jo de 18 år, så det er ikke på noget helt løst grundlag. Jeg kan ikke tro, ungdommen i Danmark er dårligere orienteret om samfundsproblemer, har en dårligere mulighed for at tage stilling, end man f. eks. har i England.

Med hensyn til de unges vurdering, ja, så er det da klart, at der blandt de unge kan være en forskellig opfattelse af, om valgretsaldere skal nedsættes, ligesom der er blandt os ældre, men det er, som hr. Erhard Jakobsen har sagt, ikke det afgørende for vor vurdering af dette spørgsmål.

En af de afgørende ting for vor vurdering af valgretsaldere er spørgsmålet om, hvordan vi giver vort demokrati gode vækstbetingelser på et tidspunkt, hvor eksperterne får en større og større rolle i vort samfund, og det har ikke noget med taktik eller følelse eller andet at gøre, det har simpelt hen noget med viljen til at få vort folkestyre til at overleve at gøre.

Jeg skal til sidst sige til hr. Kofoed, at vi løber såmænd ingen risiko ved at nedsætte valgretsaldere til de 18 år, selv om der skulle komme 1 eller 2 eller 3 unge mennesker her ind i folketinget på 18-19 år. I øjeblikket har vi en valgretsaldere på 21 år. Vi har en nydelig repræsentant her for de unge vælgere, han er endda kun inde som suppleant, han er 26 år. Vi har hørt ham på denne talerstol for et øjeblik siden. Jeg synes, han er et udmærket bevis på, at vi ikke løber nogen risiko ved at sænke valgretsaldere. De unge fører deres argumentation frem på en absolut værdig måde efter min opfattelse.

Jeg håber, at ligesom vi i socialdemokratiet nu har fået så meget tillid til vælgerne, at vi tør gå ud til en afstemning om 18 års valgretsaldere, vil den tid, der går med udvalgsarbejdet, ændre regeringens opfattelse på en sådan måde, at de betænkeligheder, man har over for vælgerne, vil forandre sig i den mellemliggende tid.